

Comunicat de presă la proiectul Legii cu privire la programul de finanțare socială a locuințelor

Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției a efectuat expertiza proiectului Legii cu privire la programul de finanțare socială a locuințelor din perspectiva drepturilor omului.

Autor al proiectului de Lege este un grup de deputați în Parlament.

Potrivit notei informative, scopul proiectului de lege este de a crea un sistem de creditare socială a populației pentru îmbunătățirea condițiilor de trai în condiții avantajoase și pe termen lung, propunându-se finanțarea prin intermediul creditelor bancare a proiectelor de construcție, reparație capitală și achiziționare a spațiului locativ.

Nota informativă a proiectului de act legislativ supus expertizei conține o argumentare suficientă a promovării proiectului și fundamentare economico-financiară satisfăcătoare, inclusiv analiza produsului intern brut, a rolului investițiilor în fondul locativ, a surselor de finanțare principală a creditelor bancare în Republica Moldova, situația actuală referitor la creditele acordate de bănci pentru imobile. Pornind de la prevederile cuprinse în proiect, Banca Națională a Moldovei va acorda băncilor licențiate credite pe termen lung pînă la 1,5 miliarde lei, însă fundamentarea economico-financiară nu conține sursele de proveniență a acestei sume de bani. Totodată, nu se cunoaște dacă BNM are posibilitatea de a acorda 1,5 miliarde lei băncilor pentru programul de creditare socială a locuințelor (la dosarul de însoțire a proiectului nu există avizul BNM asupra prevederilor acestui proiect de lege).

Proiectul asigură respectarea principiului transparenței, iar cît privește principiile participării și responsabilizării respectarea acestora este asigurată insuficient.

Proiectul/actul normativ este conform legislației corelative, standardelor internaționale și este parțial conform Constituției. Prevederile din proiect dezvoltă normele constituționale cuprinse în 47 alin.(1) din Constituția Republicii Moldova, ce se referă la asigurarea persoanelor cu locuințe, ori statul este obligat să ia măsuri pentru ca orice om să aibă un nivel de trai decent, care să-i asigure sănătatea și bunăstarea, lui și familiei lui. Totuși, unele reglementări din proiect ar putea fi contrare prevederilor constituționale ce se referă la principiul egalității cetățenilor în fața legii și interzicerea discriminării de orice natură.

Referitor la domeniul reglementat de prezentul proiect de lege, jurisprudența Curții Constituționale nu cunoaște exemple de norme legale care să fi fost declarate neconstituționale.

Nu au fost identificate careva cauze, ce au făcut obiectul sesizării la CtEDO, referitor la drepturile și raporturile reglementate de prezentul proiect de lege și nici Convenția Europeană pentru Drepturile Omului nu protejează explicit asemenea drepturi.

Totuși, unele reglementări din proiect ar putea fi contrare jurisprudenței CtEDO ce se referă la interzicerea discriminării de orice natură (art.14 din Convenție și art.1 din Protocolul nr.12 al CEDO).

Realizarea prevederilor cuprinse în proiectul de lege vor avea un impact pozitiv asupra populației, întrucît vor avea acces la credite avantajoase pentru locuințe, ceea ce în final le va îmbunătăți nivelul de trai. Or, dreptul la o viață demnă tuturor celor care nu dispun de resurse suficiente este garantat de Constituția Republicii Moldova și Instrumentele internaționale ce apără drepturile omului.

Proiectul de lege nu reglementează aspectul gender. Nu au fost depistate norme care ar discrimina sau limita drepturile, libertățile și șansele femeilor în raport cu bărbații.

Raportul complet al Centrului de Analiză și Prevenire a Corupției poate fi accesat pe adresa:
<http://capc.md/ro/expertise/avizel/nr-583.html>

Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției

Această expertiză a fost realizată în cadrul implementării proiectului „Expertiza vulnerabilității proiectelor de acte normative prin prisma drepturilor omului”, susținut financiar de Apărătorii Drepturilor Civile din Suedia.